

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 38699-2023

Medewerker	:	Sjaak Legebeke
Team	:	Leefomgeving
Datum	:	6 november 2023
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

BIJLAGEN: ☒ Raadsvoorstel zaaknr 38699-2023 ☒ Bodembeheernota zaaknr 38705-2023 ☒ Technische rapportage bodemkwaliteitskaart zaaknr 38705-2023
AFSTEMMING MET
☒ Actief openbaar ☐ Niet actief openbaar ☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota
ONDERWERP Raadsvoorstel vaststelling bodemkwaliteitskaart en bodembeheer nota

BESLUIT burgemeester en wethouders

- In te stemmen met de Nota Bodembeheer IJsselland en de Bodemkwaliteitskaarten IJsselland.
- De raad voor te stellen om:
 - o De Nota Bodembeheer IJsselland vast te stellen;
 - o De Bodemfunctiekaart en bodemkwaliteitskaarten vast te stellen;
 - o Het college te delegeren voor de volgende gerelateerde werkzaamheden:
 - Het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten
 - Aanpassen van het beleid in de Nota bodembeheer als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving, zoals door de komst van de Omgevingswet of voor PFAS en andere opkomende stoffen, etc;
 - Beleidsafwijkingen vaststellen op locatieniveau om bijvoorbeeld invulling te geven aan maatschappelijke ambities.

SAMENVATTING

Voor grondverzet is het nodig inzicht te hebben in de kwaliteit van de te ontgraven en ontvangende bodem. Binnen het Besluit bodemkwaliteit is een vastgestelde bodemkwaliteitskaart een toegestane milieuhygiënische verklaring (artikel 4.3.5 Regeling bodemkwaliteit). Deze kaarten zijn onderdeel van het grondstromenbeleid zoals dat vast is gelegd in de Nota bodembeheer Regio IJsselland (6 februari 2013). De huidige Nota bodembeheer heeft een maximale geldigheid tot 2023 (wettelijk 10 jaar).

Het opnieuw vastleggen van de nota en kaarten is nodig om het grondverzet in de regio te faciliteren. Uitgangspunt is het waar mogelijk beleidsneutraal overgaan. Hierbij wordt rekening gehouden met het in werking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

De Nota en de kaarten dienen voor 1 januari 2024 door de Raad te zijn vastgesteld, zodat gebruik kan worden gemaakt van het overgangsrecht Omgevingswet. Op termijn is het nodig het grondstromenbeleid en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten te integreren in de omgevingsplannen van de gemeente. Het ontwerpbesluit tot vaststelling van de Nota bodembeheer en tot vaststelling van de bodemfunctiekaart en bodemkwaliteitskaart heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen ingebracht.

INLEIDING

Voor grondverzet is het nodig inzicht te hebben in de kwaliteit van de te ontgraven en ontvangende bodem. Binnen het Besluit bodemkwaliteit is een vastgestelde bodemkwaliteitskaart een toegestane milieuhygiënische verklaring (artikel 4.3.5 Regeling bodemkwaliteit). Deze kaarten zijn onderdeel van het grondstromenbeleid zoals dat vast is gelegd in de Nota bodembeheer Regio IJsselland (6 februari 2013). De huidige Nota bodembeheer heeft een maximale geldigheid tot 2023 (wettelijk 10 jaar).

Het opnieuw vastleggen van de nota en kaarten is nodig om het grondverzet in de regio te faciliteren. Uitgangspunt is het waar mogelijk beleidsneutraal overgaan. Hierbij wordt rekening gehouden met het in werking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

De Nota Bodembeheer IJsselland met bodemkwaliteitskaarten vallen, bij vaststelling voor 31 december 2023, onder het overgangsrecht Omgevingswet. Dit heeft als voordeel dat het grondverzet binnen IJsselland op vergelijkbare manier kan blijven doorgaan.

Deze nota en bodemkwaliteitskaart vervangen de in 2020 vastgestelde nota en (verlengde) bodemkwaliteitskaart.

De omgevingsdienst heeft in opdracht van alle aangesloten gemeenten en waterschappen voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van het opstellen van de Nota Bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten. Hierbij is ook gelet op de aanwezigheid van PFAS in de regio IJsselland. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met het adviesbureau Tauw b.v.

BEOOGD RESULTAAT

Na het vaststellen van de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaarten beschikt de regio de komende periode over een geaccepteerd bewijsmiddel voor grondverzet in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Dit betekent dat er geen vertraging in de uitvoering plaatsvindt en vermindering van de onderzoekskosten geeft. Hiermee wordt binnen de regio hergebruik van grond bevordert en bijgedragen aan een duurzaam gebruik van de bodem.

KADER

De huidige Nota Bodembeheer IJsselland verloopt in 2023. De bodemkwaliteitskaarten (voor de regio IJsselland, Deventer en Raalte) zijn in 2020 verlengd. De voorstellen betreffen een beleid neutrale voortzetting van het bestaande beleid.

ARGUMENTEN

Op basis van het Besluit bodemkwaliteit (artikel 53) heeft de bodembeheernota een maximale actualiteit van 10 jaar en de bodemkwaliteitskaarten van maximaal 5 jaar.

Het besluit tot vaststelling van het gebied specifiek beleid is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb) van toepassing is (zie artikel 49 Bbk).

De ontwerpnota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaarten dienen ter inzage te worden gelegd (analoog en digitaal), waarna deze uiteindelijk door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Vaststelling door de gemeenteraad dient plaats te vinden voor 1 januari 2024 zodat gebruik kan worden gemaakt van het overgangsrecht Omgevingswet. Op termijn is het nodig het grondstromenbeleid en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten te integreren in de omgevingsplannen van de gemeente.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft in december 2021 het handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond vastgesteld. Het handelingskader is in december 2021 voor het laatst vastgesteld. Het standpunt van de staatssecretaris is dat de grond in heel Nederland verdacht is voor de aanwezigheid van PFAS.

OD IJsselland heeft in opdracht van alle aangesloten gemeenten (met uitzondering van de gemeente Zwolle), de provincie Overijssel en de Waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen de

begeleiding verzorgt voor het actualiseren van de Nota Bodembeheer en de bodemfunctie – en bodemkwaliteitskaarten (incl. PFAS).

De gemeente Zwolle heeft in 2021 haar grondstromenbeleid opnieuw vastgesteld. De uitgangspunten voor het opstellen van de Nota en de bodemkwaliteitskaarten voor de gemeente Zwolle en de onderhavige Nota zijn nagenoeg hetzelfde. Het is mogelijk om elkaars kaarten vast te stellen zodat uitwisseling tussen deze gebieden mogelijk is.

De resultaten zijn opgenomen in de volgende rapporten van Tauw:

- nota bodembeheer Regio IJsselland, Tauw, 27 oktober 2023, kenmerk R002-1291303-V04-mwl-NL
- Technische rapportage bodemkwaliteitskaart regio IJsselland, Tauw 27 oktober 2023, kenmerk R001-1291303ROE-V04-mwl-NL

De rapportages zijn met medewerking van gemeenten en waterschappen opgesteld. Deze rapporten zijn bij dit voorstel gevoegd.

Resultaten onderzoek Tauw:

Nota bodembeheer

De nota is gericht op het beleidsneutraal overnemen van het eerdere beleid. In de nota is gebied specifiek beleid opgenomen voor de volgende onderwerpen:

- Bodemvreemd materiaal
- Van nature verhoogd arseen
- Gebieden met verhoogd PFAS
- Zone droge oevergebied Vecht.

Bodemvreemd materiaal

Binnen IJsselland is opgenomen dat de toepasbare grond niet meer dan 5 % (gewichtspcenten) aan bodemvreemd materiaal mag bevatten. Hiermee wordt een balans gevonden om enerzijds visuele hinder en aantasting van bodemgebruiksfuncties te verlagen en anderzijds om kosteneffectief grondverzet mogelijk te houden

Van nature verhoogd arseen

In de regio IJsselland komen verhoogde concentrati voor aan natuurlijk arseen. Het gaat vooral om de gemeenten Raalte, Deventer, Hardenberg en de droge oevergebieden langs de Vecht. Uitgangspunt is dat vrijkomende grond binnen het gebied met verhoogde gehalten kan worden verwerkt tot de interventiewaarde voor arseen, behalve in gevoelige gebieden als moestuin en kinderspeelplaats. Het kan op projectniveau nodig zijn de GGD IJsselland om advies te vragen.

Gebieden met verhoogd PFAS

In het algemeen is PFAS op niet verdachte locaties geen probleemstof binnen de regio IJsselland. Het voldoet aan de maximale waarde Landbouw/Natuur, zoals opgenomen in het handelingskader van december 2021. Lokaal komen in de gemeenten Steenwijkerland en Hardenberg verhoogde concentraties aan PFAS voor zonder dat hier een oorzaak voor valt aan te wijzen. Voor deze locaties is gebiedsspecifiek beleid ontwikkeld, zodat hier wel 'enig' grondverzet kan plaatsvinden.

Zone droge oevergebied Vecht

In 2013 zijn de droge oevergebieden van de Vecht meegenomen in de Nota en in de Bodemkwaliteitskaarten. De waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen zijn voor deze gebieden bevoegd gezag. In de huidige Nota en Bodemkwaliteitskaarten zijn de droge oevergebieden op verzoek van de twee Waterschappen opnieuw meegenomen en beoordeeld als zijnde landbodem. Uitwisseling van grond kan daarom ook hier op de 'oude' voet worden voortgezet

Bodemkwaliteitskaart

De dataset geeft een homogeen beeld van de bodemkwaliteit binnen de Regio IJsselland. In samenhang met de OD IJsselland zijn homogene zones aangegeven. Na vaststelling is uitwisseling van grond met vergelijkbare kwaliteit in de regio mogelijk.

Delegatie

Het is wenselijk om het college de bevoegdheid te delegeren om in voorkomende gevallen:

- a. bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten te erkennen, zoals concreet voor de kaarten van de gemeente Zwolle
- b. het in de Nota bodembeheer beschreven beleid aan te passen indien wijzigingen in wet- en regelgeving dat noodzakelijk maakt, zoals door de komst van de Omgevingswet of voor PFAS en andere opkomende stoffen, etc;
- c. Beleidsafwijkingen vast te stellen op locatieniveau om bijvoorbeeld invulling te geven aan maatschappelijke ambities.

Ketenpartners / participatie

Derden die grond in de regio willen ontgraven en toepassen kunnen op basis van de Nota en met de bodemkwaliteitskaarten projecten uitvoeren en kosten besparen. Ze hebben geen of minder onderzoeken of partijkeuringen nodig en de afzet van grond kan weer op de gebruikelijk manier plaatsvinden. Omdat alle deelnemende gemeenten op dezelfde manier hun grondstromenbeleid hebben opgesteld en voornemens zijn vast te stellen, zorgt dit voor uniformiteit en herkenbaarheid bij derden.

DRAAGVLAK

De huidige Nota Bodembeheer IJsselland verloopt in 2023. De bodemkwaliteitskaarten (voor de regio IJsselland, Deventer en Raalte) zijn in 2020 verlengd. De voorstellen betreffen een beleid neutrale voortzetting van het bestaande beleid.

DUURZAAMHEID

Na het vaststellen van de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaarten beschikt de regio de komende periode over een geaccepteerd bewijsmiddel voor grondverzet in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Hiermee wordt binnen de regio hergebruik van grond bevordert en bijgedragen aan een duurzaam gebruik van de bodem.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Ondanks de zorgvuldige toestandkoming van het onderzoek voor het bepalen van de actuele bodemkwaliteitskaarten kan het, net als onder het nu geldende bodembeheerbeleid, gebeuren dat de kwaliteit van een partij grond niet overeenkomt met de aangegeven kwaliteit.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Het vaststellen van de Nota Bodembeheer en het actualiseren van de huidige bodemkwaliteitskaarten leiden tot kostenbesparing op uitvoeringsniveau. Uitvoering en toetsing van het voorstel valt binnen de regulier beschikbare middelen c.q. opdracht aan OD IJsselland.

AANPAK/UITVOERING

De vastgestelde Nota en Bodemkwaliteitskaarten worden met onderliggende onderzoeken/kaarten openbaar gemaakt via de gemeentelijke website en de website van OD IJsselland. Hier vindt nog aanvullend afstemming over plaats met alle betrokken partijen.